

TORONTAI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Égész évre	120 dinár
Félévre	60 dinár
Negyedévre	30 dinár
Egy órára	10 dinár
Egyes szám ára fél dinár	

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL
Obilityera (Zápolya) utca 1. Telefonszám 21

MEGJELENIK MINDENNAI, HÉTFŐ ES
ÜNNEPEK UTÁNI NAPOK KIVÉTELEVEL

Világi Beeskerek, 1921.

L. évfolyam, 59. szám.

Péntek, március 18.

Bomba,

méreg és revolvergolyó, ez az a három esodatevő arkánum, melylyel mostanában a régi forgásából ugyancsak kibillent, egészen megzavarodott világot kurálgatni próbálják a politika hisztériás szerelmesei és félőrültjei. Tegnap a spanyol miniszterelnököt érte utól a modern államférfiak és a mai államfők autón száguldó végzete: a revolveres halál s ma Berlinben dördült el egy másik revolver. Ezuttal Talaat pasa, az egykori török nagyvezér volt az esedékes. Szinte automatikus sorrendben, pontosan vizsztatérő szabályos ütemekben ismétlődnek meg manapság — jó néhány éve — ezek a revolver- és bombadörrenések, melyeknek gyilkos zenéje kezd megszokottá lenni. Nyolc-tíz évvel ezelőtt selymes ágyban, előkelő szanatóriumok tapétás ajtóinak mögött fejlődtek be a miniszteri és diplomata életek a dementia senilis és a paralizis progressziva enyhe olén s ma a római konzuloknak, a középkor oligarkáinak sokkal szinesebb és regébb elmúlása, a haretéri hősi halál, a divatos vég.

A modern államférfi feje felett jó néhány év óta ott röpdös a nap minden órájában a gyilkos végzet: el lehet mondani, hogy szakadatlanul, szünet nélkül a fronton tartózkodik, ahol rejtett zugokból, titkos aknákból fáradhatatlanul leselkedik reá a biztos halál. Jaurest, az ideális, pacifista szociálistát a kávéházban lőtte le a háborus örület. Stürgh Ferenc József hadat üzenő, börtönrel, akasztófával kormányzó miniszterelnöke a finom világvárosi hotel parkettás termében egy jó ebéd meghitt hangulata, a leves és a marhahús közben terült el véresen a halálba. Tisza István, aki előre tudta és előre látta a közelgő végzetet, mint önmagában is összeomlott bálvány, a saját lelki erejének tulságosan nagy súlyától lenyüggözve, jóformán elébe ment a kérelhetetlen sorsnak.

És a többi nagy és kicsi miniszter, főtábornokok és cári félistenek szintugy szembetalálkoztak az új halállal. Miklós, a

minden oroszok ura, a nagyhercegek és a metropoliták éppugy mint a vörös terror sok-sok gyorsan feltűnt, gyorsan letűnt planétái. Essad pasát Párisban szurják le, Libknechtet és Luxemburg Rózát Berlinben ütik agyon. És hová tűntek el Judenics és Kolesak? ... Ma itt robban a bomba, holnap amott. Meglehet, hogy a jövő héten már Trockij és

Lenin véres tetemei jelzik majd az új irányt, amerre a miniszterekre vadászó autón száguldó halál utját vette.

Akkor lesz majd igazi béke, mikor a nagy emberek megint ágyban párnák közt bucsuznak el a földi élettől s nem mint most, szétmarcangolt fővel az utca porában. G.

Talaat pasa nagyvezért meggyilkolták.

Berlin, márc. 16.

Talaat pasa volt török nagyvezér tegnap Berlinben halálos végű merényletnek esett áldozatul. A nagyvezér, aki csak röviddel ezelőtt állandó tartózkodásra Berlinbe érkezett, éppen rendezését látta végére a Hardenberger-Strassén, amikor egy ismeretlen fiatalember állta az utját és revolverből többször rája lőtt. A nagyvezér, akit már az első lövések halálosan találtak, egy hangos sikollyal összerogyott. A merénylet erre eldobta revolverét és

menekülni próbált. A járőrök azonban lefogták, nekítámadtak és agyba-főbe verték, úgy hogy a rendőrség a merénylet félholtan szedte föl a földről. A merénylet a rendőrségen kihallgatják. Feilorant Salamonnak hívják és persa diák. Hogy mi indította a gyilkosság elkövetésére, azt nem tudják. Valószínűleg bosszu ügye ez, mert annakidején Talaat pasa volt az, aki az örményországi kegyetlenkedések és gyilkosságok elkövetését megtorlás nélkül hagyta.

Magyar kulturegyesület alakult Kanizsán.

A Torontól tudósítójának távirata.

Magyarkanizsa, márc. 16.

Többheti szervezkedés után megalakult Magyarkanizsán a magyar kulturegyesület. Célja: a város és környéke kulturális szükségleteinek kielégítését minden rendelkezésre álló eszközzel előmozdítani. A kulturegyesület tisztikarát a következőleg alakították meg: Elnök dr. Jubkovic Pál polgármester, ügyvezető-elnök Kocsis Sámuel polgáriskolai tanár, titkár Ifkovics Sándor tanító, jegyző Sikopár Sz., pénztáros Szabados Géza. Az egyesületnek ötvenezer korona tőkéje van. A nagyszabású program első része az, hogy a zeneegylet bevonásával Pulay tanár kar-nagy vezetése mellett a városi székház nagytermében legközelebb megkezdik hangversenyeit.

Ausztria vagy feloszlik vagy elpusztul...

A Torontól tudósítójának távirata.

Bécs márc. 16.

Mayr osztrák kancellár Londonba érkezett, hogy a legfelsőbb tanács előtt feltárja Ausztria válságos helyzetét és az entente közbelépését kérje az ország megmentése érdekében. A legfelsőbb tanács ülésén a kancellár kijelentette, hogy Ausztria az entente segítsége nélkül vagy feloszlik, vagy elpusztul. A válasz, amit Lloyd George a kancellár fejtegetéseire adott, nem valami biztató és ebből Ausztria nem sok reményt meríthet a szövetségesek jelentékenyebb támogatására. Az angol miniszterelnök ugyanis azt felelte, hogy az entente szakértőkkel meg fogja vizsgáltatni Ausztria helyzetét, de megjegyzi, hogy a szövetségeseknek is elég bajuk van.

Elitelték Tisza István csendőreit.

Budapest, márc. 16.

A hadosztálybírószág ma hozta meg ítéletét a Tisza-gyilkosság ügyében vád alá helyezett csendőrök felett. Rákóczi Sándor csendőrmestert hétévi súlyos börtönre, a többi pedig három évi börtönre ítélték el.

Cseh-magyar kormányférfiak tanácskozása Bruckban.

Budapest, márc. 16.

Tudvalevő, hogy a cseh és magyar kormány néhány tagja pár nap előtt Bruckban, Harrach gróf kastélyában tanácskozásra ült össze egy létrehozandó cseh-magyar gazdasági és kereskedelmi összeköttetés módjait megbeszélés céljából. Mint illetékes helyről közlik, ezen tanácskozás egyúttal a békeszerződés mikénti végrehajtásával is kapcsolatban áll. Ugyanis — ezen beavatott helyről kapott nyilatkozat szerint — a békeszerződés csak nagyjában és egészében tartalmaz stipulációkat, legtöbb kérdés gyakorlati keresztülvitelét a speciális részletszerződésekre bizza. Magában a békeszerződés szövegében csak általános rendelkezések vannak. A rendelkezéseknek a gyakorlati életben való keresztülvitelét azonban az utódállamokkal kötendő szerződésekre bizza.

A brucki tárgyalások sikere már most attól függ, vajjon a cseh-kormányférfiakban megvan-e a hajlandóság a tárgyalások egész menetét türelemmel bevárni és hogy felfogásuk szerint kívánatos-e új szerződéseket és megállapodásokat a békeszerződés szellemén tulmenő mederben megkötni, mely kötendő szerződések hosszabb időre lefoglalják a két külügyi kormány munkásságát és idejét.

Nagy szerencsétlenség egy hangár lebontásánál.

Berlin, márc. 16.

A juterhofti léghajóesarnok lebontása közben összeomlott. Hatvan ember a romok alá került. Ed-dig tíz halottat és tizenöt súlyosan sebesültet húztak ki a romok alól.

Nem oszlatták fel a bécsi jóvátételei-bizottságot.

Bécs, márc. 16.

Az entente körökből hivatalosan közlik, hogy a Bécsben székelő jóvátételei-bizottságot eddig még nem oszlatták fel, mint ahogy azt a lapok jelentették. Csupán annyi történt, hogy a bizottság létszámát csökkentették, még pedig azért, mert Budapesten is jóvátételei osztályt fognak szervezni, míhelyt a magyar kormány ezt kíváná.

A lengyel-román szövetség.

Berlin, márc. 16.

Sapieha lengyel külügyminiszter legutóbbi bukaresti látogatása alkalmával kijelentette, hogy Lengyelországnak és Romániának egvaránt el kell készülnie az orosz bolsevik hadsereg támadására, mely legközelebb be fog következni.

Wilson politikáját folytatja Harding.

Washington, márc. 16.

Harding elnök és Hughes államtitkár elhatározták, hogy az Egyesült-Államok igénybeveszik mind azokat a jogokat, melyeket részére a versaillesi szerződés biztosít. A wilsoni politika irányvonala továbbra is érvényben maradnak.

Hock Jánost nem tartóztatták le.

Róma, márc. 16.

Hock János budapesti plébánosról, a Magyar Nemzeti Tanács volt elnökéről megirtuk, hogy a nápolyi rendőrség letartóztatta. Most utólag jelentik, hogy Hock János szabályszerű utlevéllel egy hónap óta tartózkodik Nápolyban. Ott időzésére a helyi hatóságoktól megszerezte az engedélyt. Hock a Propaganda Fides kongregáció megbízásából készül Amerikába menni. Hockot nem tartóztatták le, csak a Károlyi-afférral kapcsolatban előállították a rendőrségen.

A katolikus papok fizetés-rendezésének kérdése.

Beograd, márc. 16.

A vallásügyi miniszter azzal a rendelettel foglalkozik most, hogy éppen úgy mint az állami tisztviselők és a görög keleti papság a katolikus papok is rendes évi illetményekkel volnának alkalmazva, amelyet az állampénztár fizetne ki nekik. Az ehhez szükséges összeget az állam éppen úgy mint a görög keletiekénél egyházi adó kivetése által fedezné. A demokrata-klub tiltakozást jelentett be a pénzügyminiszternél az ellen, hogy a katolikus papságnak rendes havi fizetést adjanak és meghagyják neki azonkívül régi jövedelmeit is. A pénzügyminiszter erre kijelentette, hogy nyilatkozatával nem akar az elintézés elé vágni, de az természetes, hogy senki két fizetést nem huzhat.

Az oroszországi események.

Helsingfors, márc. 16.

A krasznajagorkai matrózok csatlakozni akarnak a kronstadti ellenforradalmárokhöz. A petrogradi repülőállomás személyzete ugyancsak kísérletet tett arra, hogy a felkelőkhöz csatlakozzék, de tervük kitudódott és a bolsevikiek az állomás vezetőjét és több emberét főbelőtték. Petrograd válságos helyzetbe került, mert az utolsó élelmiszerkészlet is elfogyott és új szállítmányokra semmi kilátás nincsen.

Helsingfors, márc. 16.

A Petrograd körüli harcok újabb erővel folynak tovább. Az ágyuzás sokkal hevesebb, mint ezelőtt bármikor is. A munkások ragaszkodnak ahhoz a követelésükhöz, hogy valamennyi szovjet hivatalnokot haladéktalanul küldjenek el a Szovjetkormány Kronstadtnak formálisan hadat üzent.

Tarnopol, márc. 16.

A Donecz-medence munkásai abban hagyták a munkát, hogy résztvegyenek a bolsevikiek ellen megindított mozgalomban. A lázadás áterjedt a szovjetkormány Fekete-tengeri hajóhadára is. Erre a bolsevikiek csapatelölásokat rendeltek el Ukrajnában. Celjuk, hogy Kiewet, Charkovot és Odesszát biztonságba helyezzék. Shuoz kozák hatman csapatai bevonultak Kiew külvárosába. Kiew munkássága a forradalmi munkásbizottság vezetésével csatlakozott hozzájuk.

London, március 16.

Az angol kormány Briand francia miniszterelnök kívánságára halogatja a Szovjetországgal megkötött szerződés aláírását.

A szocialisták engedményeket kapnak a munkásbiztosítás körül.

Beograd, márc. 16.

A szociáldemokrata- és a radikális-párt között tegnap tárgyalások indultak meg, amelyek arra az eredményre vezettek, hogy a kormány a szocialistáknak a munkásbiztosítás kérdésénél engedményeket fog tenni. Az állam eszerint biztosítani fogja a munkást betegség, baleset, rokkantság, aggkor, halálesetre és munkanélküliség esetére is. Ezután arról tárgyaltak, hogy milyen legyen az új választói

jog és hogy legyen ez az alkotmányban megszövegezve. A szocialisták azt követelik, hogy a választói jog olyan proporciós legyen, hogy az egész országban megmaradt kisebbségi voksokat gyűjtsék össze és ezt osszák el újra arányosan a pártok között.

Nikolajevics Miklós nagyherceg meghalt.

Róma, márc. 16.

Nikolajevics Miklós nagyherceg, aki a világháború megindulásakor az orosz hadsereg generalisszimusa volt, az olasz Rivieran meghalt.

HIREK

Te drága napsugár,

ti áldott verőfényes napok, hát végre eljöttetek? — Itt vagytok! Mily örömmel lestük, mily türelmetlenül vártuk a március, a remény hónapját, amelyetől szépet, jót, meleget reméltünk. Menynyire jól esik, hogy nem csalódtunk. Hisz az egész életben nem teszünk mást, mint csalódunk, álhatatosan, rendíthetetlenül. És ez egyszer nem azt tettük. Jókedvű mosollyal ajkunkon, járunk az utcán, gyermekes vigszággal nézzük a napsugár játékát a kopasz, tarr földön, jóleső érzéssel szívjuk magunkba az éltető nehéz tavaszi levegőt, ujjongva hallgatjuk a madarak örömteljes csicseregését, lelkünket mintha emelné, szárnyalná a gyenge szellő, mintha kérdezné, hát te nem örülsz a tavasznak, a szép eme isteni harmóniájának, a felcségeknek eme utánazhatatlan egyvelegjének? — Ma bizony már sokan, nagyon sokan nem örülnek a tavasznak. Legtöbbjük csak abból a szempontból itél: nem kell, hála istennek, tüzelőfa. Bizony sokat változtak az idők. Kiveszett a vigszág az emberekből, kipusztult minden, ami csak az embert tényleg emberré tette, nyoma sem maradt annak

a finom, mély lelki érzésnek, mely az élet apró eseményei felett még mosolyogni, vigadni tudott.

Bármennyire is örültünk eljöveteleden, mégis mennyien vannak, akiknek csak újabb gondokat jelent az idő jobbrafordulása. Hányan gondolnak borzalommal a tavaszra, amikor le kell vetni télikabátjaikat, melyek rossz, rongyos ruháikat takarták, hányan esnek kétségbe, honnan vegyenek elő öt-hatezer koronát, amelyből egy tavaszi öltönyt csinálhatnak. Hányan számolnak elkeseredve kétségbeesve az az eshetőséggel, hogy az időjárás újra zordabb, hidegebb lesz, mit vesznek fel télikabát helyett, talán abba a néhány száz koronába rejtsek-e majd didergő testüket, amelyért télikabátjukat eladták?

Csak újabb létmegnehezítő gondot hozol magaddal oh verőfényes, ragyogó tavasz, csak néhány erőltetett mosolyt tudsz az elfásult, elhidegült szürke emberek kiaszott, kiéhezett arcára varázsolni, később megszoknak, közömbössé, megszokottá válsz s ha még sokat forog ez az öreg világ, talán már örülni sem fognak megérkezéseden.

Te drága tavasz, szokd meg a mai embereket, szokd meg és nyugodj bele a hálátlanságba. Oszd aranyos fényvedet azok kedvéért, akik méltányolnak. K.

Oivasóink figyelmébe. A „Torontal” április hó folyamán jubiláris számot fog kiadni, melyhez csatoltan meg fog jelenni Beeskerek város kereskedelmi és ipari cím- és névjegyzéke. A kereskedelmi élet lassan-lassan a régi mederbe terelődik és így égető szükség van egy pontos és megbízható címtárra. Minden kereskedőnek, minden iparosnak, minden vállalkozónak szüksége van rá. Sőt a nagyközönség is érzi egy jó címkönyv hiányát. Igyekezünk e címtárban pontosak és kimerítőek lenni, hogy minden kereskedő, iparos, vállalkozó, gyáros pontos adatai meg legyenek ebben a címtárban. Bárha összeíró megbizottaink végig járnak az egész várost, mégis kérjük, hogy minden kereskedő, iparos, vállalkozó stb. a biztonság okáért jelentse be címét a szerkesztőségünkben, nehogy valamely cég tévedésből kimaradjon ebből a fontos műből.

György herceg Beogradban. György herceg, Sándor régens bátyja tegnap este az expresszrel Triesztből Beogradba érkezett. Megérkezése után azonnal autón Topcsiderbe ment, ahol a királyi család jelenleg tartózkodik.

Halálozás. Pancsics Antal beeskereki kerületi munkásbiztosító-pénztári számellenőr hossza, szenvedés után huszonhat éves korában Brebieriben meghalt.

Lekaszálta a község szénáját. Blazsin Próka karlovai földműves tavaly májusban lekaszalta a község tulajdonát képező szénát. A csendőrség meg is találta az egy kocsi rakomány szénát Blazsinnál, melyről megállapították, hogy az a község legelőjéről való. Blazsint tegnap vonta felelősségre a törvényszék, lopás vétségéért. A vádlott azzal védekezett, hogy ő nem lopta a szénát, hanem kapta Sarándi és Dudás nevű földművesektől, a tanúnak kihallgatott csendőr és még többen esküvel bizonyították, hogy Blazsin előttük bevallotta a lopást s dacára figyelmeztetésüknek, hogy a szénához ne nyuljon, elhasználta azt. A bíróság lopás vétségében bűnösnek találta a vádlottat és 1200 korona pénzbírságra ítélte, mind az ügyész, mind a vádlott megnyugodott s így az ítélet jogerőre emelkedett.

Mulatság husvét napján. A Munkások Rokkant- és Nyugdíj-egylete március 27-én, husvét vasárnapján a Kaszinó összes termeiben nagyszabású mulatságot rendez. A táncot kabaré előzi meg, amelyben az összes ismert beeskereki műkedvelők fellépnek. A mulatság rendezősege teljes erejéből oda fog hatni, hogy a közönségnek egy igazán élvezetes s változatos estélyt rendezzen, evégből rendkívül gazdag műsort állítottak össze. A tánc, amelynek szüneteit különféle szórakozások rövidítik meg, ki-világos virradatig tart.

A köv Budapesti követség vette a Gerliczy-francia, kereskedelmi helyezésé

Helyre Torontal Péters rona ért sáért és tőre ité lent szer nek a kérte, az nem köv korona sem lopa a Marco helyiség lámpae vonták

Táncis Mihály 17-én (cs szálló t diák-és keivel melyre a tisztelet féle előt alatt szé szerpent szeméye Mege né olesó tax kiállítás Mielőtt megtek koronát

Beograd Dollár 38 43'50, osz zák: Pá volt forga

Zürich Hollandi Páris 40 770, Bu karest 79 Osztrák

Bécsi 930. L 4800, sv 636, rub 2730, Di 84.

a

A mu tünk me mutattu ságba k tanúni. zönséget messzeb emlitett kal jár zése s közönsé ben ne lar m játéke uem vá rab re mily k tat a s sak lebe s fárak gódnak azzal, a kumna

„VOGTA” Rt. Nagy külföldi áruküldeménye megérkezett.

VEDIKI BEESKEREK Telefon 137.

A követségek házakat vesznek Budapesten. A budapesti román követség a követség céljaira megvette a Horánszki-utcában lévő báró Gerliczy-féle kétemeletes palotát. A francia, angol és olasz ügyvivők is keresnek palotákat követségeik elhelyezésére.

Helyreigazítás. Megírta a Torontal, hogy a törvényszék Péters Ádámot harmincezer korona értékű villanylámpa ellopásáért és betörésért egy évi börtönrre ítélte. Péters Ádám megjelent szerkesztőségünkben és ennek a hírek helyreigazítását kérte, azt állítva, hogy ő betörést nem követett el s a harmincezer korona értékű villanykörteket sem lopta el, őt csupán hat darab, a Marcein-féle vendéglő nyári helyiségéből származó villanylámpaerőnyő eltulajdonításáért vonták felelőségre és ítéltek el.

Tánciskolai záróvizsga. Schmidt Mihály okl. táncosár folyó hó 17-én (csütörtökön) a Koronaszálló tánctermében tartja a diák- és gyermekkurzus növendékeivel az idenyzáróvizsgát, amelyre a n. é. közönséget ezúton tisztelettel meghívja. A különféle előtáncok után tánc. Szünet alatt szépségverseny, konfetti és szerpentinesata stb. Belépődíj személyenként 5 dinár.

Megnézte már a csodálatosan olesó tavaszi és nyári nőikalapkiállítását Bukovác Istvánnál. Mielőtt vásárol, ne mulassza el megtekinteni. Női kalapok 120 koronától felfelé.

Tőzsde.

Beograd, márc. 16.

Beogradi tőzsde. Valuták: Dollár 35'95, marka 57'25, leva 43'50, osztrák korona 5'45. **Devizák:** Páris 256'—. Másban nem volt forgalom.

Zürich, márc. 16.

Zürichi zárlat. Berlin 932½, Hollandia 202, London 2247½, Páris 4066, Milano 2165, Prága 770, Budapest 144, Zágráb 4, Bukarest 790, Varsó 1080, Wien 140, Osztrák bélyegzett 87½.

Wien, márc. 16.

Bécsi tőzsde. Márka 1105, Lei 930, Lira 2560, Francia frank 4800, svájci frank 11650, Dollár 636, rubel 300, Sokol 910, Font 2730, Dinár 1895, Lengyel marka 84.

Ismét valami a műkedvelőkről.

A multkor cikkben emlékeztünk meg a műkedvelőkről, rámutattunk arra, mily fáradtságba kerül egy szindarabot betanítani, előadni és kértük a közönséget a műkedvelők legmesszebbmenő pártolására. Megemlítettük, mily nagy kiadásokkal jár egy színházi est rendezése s megjegyeztük még, ha a közönség a legteljesebb mértékben nem támogatja fáradhatatlan műkedvelőinket, elvesztik játékkedvüket a szereplők és nem vállalkozik többé senki darab rendezésére. Elmondottuk, mily kulturális célokat szolgálhat a színház és mennyire hálásak lehetünk azoknak, akik időt s fáradságot nem kímélve szegődnek a kultúra szolgálatába azzal, hogy szindarabokat adnak elő, a látóvalóra éhes publikumnak.

A szociális és gazdasági rendelkezések az alkotmányban

Beograd, márc. 16.

Az alkotmány-bizottság ülést dr. Ninesity elnök délelőtt fél tíz órákor nyitotta meg. Napirend előtt jelenti az elnök, hogy a bizottsághoz két memorandum érkezett. Az egyik az állami tisztviselőké, a másik a Szent Sinodustól. Az állami tisztviselők azt kéri, hogy a tisztviselő-kérdés megoldásának elveit az alkotmányban fektessék le. A Szent Sinodus pedig az erkölcsre való tekintettel kéri, hogy a vallás tanítását kötelezővé tegyék minden iskolában és ne engedjék, hogy az iskolából a vallástant száműzzék.

Ezután a napirendre térnek át. Tárgyalás alá veszik az alkotmánytervezet harmadik fejezetét, amely a szociális és gazdasági rendelkezésekről szól. Az első szakasz felolvasása után Pavlovity (kom.) szót kér, de olyan módon szól a tárgyhöz, mint általános vita esetén, úgy hogy többszöri figyelmeztetés után elnök megvonja tőle a szót.

Avramovity (agr.) megállapítja, hogy a kommunisták az alkotmányban is kaptak helyet, de egyetlen ülése sem jöttek el. A tárgyhöz is csak azért szólnak hozzá, hogy mellékvágányokra tereljék a kérdést és hogy huzzák az időt.

Ezután hosszabb vita után elfogadták a harmadik fejezet első szakaszát a következő szöveggel:

„Az állam köteles gondoskodni róla, hogy minden állampolgára egy fejlődjön, ahogy azt ereje és képessége megengedi.”

Ezután felolvassák a második szakasz szövegét, melyet hosszas heves vita után szótöbbséggel ilyen szövegezésben fogadtak el:

„A munkaerő az állam vé-

delme alatt áll. Fiatalkorúak és nők nem alkalmazhatók olyan munkára, amely egészségüket veszélyezteti. A munkások életének védelméről külön törvény fog rendelkezni.”

Az ezután tárgyalás alá kerülő harmadik fejezetet, mely ellen maga Markovits, a volt alkotmányminiszter szólalt föl, hosszú szenvedélyes vita után szótöbbséggel fogadták el. A fejezetnek ez a szövege:

„A katonai szolgálatra alkalmatlanok kötelesek ugyanannyi időt szolgálni, mint amennyit a többiek, akik katonák, de olyan szolgálati beosztásban, amelyenre alkalmasak.”

A negyedik szakaszban, amelyet szintén elfogadtak, ez a szövege:

„Az egyesülés szabadsága gazdasági kérdésekben elismeretik a törvény határain belül.”

A legvégül letárgyalt ötödik szakasz hosszabb vitát provokált, mert a bizottság tagjainak egy része arról van meggyőződve, hogy megfelelő, az alkotmányban körülírt biztosíték nélkül ezzel a szakasszal a közigazgatási hatóságok visszaélhetnek. Hosszabb vita után szótöbbséggel elfogadták a következő szöveget:

„Az államnak jogában áll a köz érdekében a törvény alapján interveniálni közigazgatási vitás kérdésekben, a polgárság között, hogy az osztályharcot tempítsa és az esetleges sztrájkokat megelőzze.”

Ezután az elnök az ülést fél egy órákor bezárja és a következő ülést holnap délután 3 órára tűzi ki.

Ennek a cikknek nincs támadó szándéka. Csúpan jótanácsal akarunk szolgálni. Ugyanis egy darab előadásnál a legfontosabb a rendezés. Hiába veti latba tehetségének legjavát az előadó, hiába törekszik igyekezetének és tudásának érvényt szerezni, ha a rendezés rossz. Világosan bizonyítható tényként áll tehát előttünk, hogy épp a rendező az, kire a legnehezebb feladat hárul, tehát épp a rendezőnek kell a legjobb erőnek lenni, hogy valamilyen sikert el lehessen érni. Hisz a legjobb műkedvelők is csak kontárok a művészetben, de legalább meg kell közelíteniük azt a fokot, amelyet még a műkedvelőktől is feltétlen elvárunk. Mert valamilyen szindarab rossz előadása sem a kulturára, sem a művészetre nem jár semmi haszonnal.

Nem akarunk lehetetlenné

tenni egy műkedvelő gárdát sem, csupán figyelmeztetésül, utmutatásul említjük meg e rendkívül fontos körülményt, melyet legtöbbször figyelmen kívül hagyunk. Szíveleljék meg a mondottakat s keressenek legközelebb oly erőket a rendezői tisztségre, akiknek segítségével mindenképpen ellehet majd érni azt, hogy egész jó előadásokban gyönyörködhessünk.

k. j.

Vel. becskerekai polgármesteri hivatal.
18224/921 3097

Hirdetmény

Felhivatnak azon családok, akik a lakosság összeírása alkalmával kimaradtak, hogy három nap leforgása alatt, de legkésőbb a hó 17-ig a gyűlési teremben (rendőrség) utólagos összeírás céljából jelentkezzenek.

Azok, akik nem jelentkeznek, szigorúan meg lesznek büntetve.

A jelentkezés 8—12 és 14—18 (2—6) óráig történik.

V. Becskerek, 1921 március 14-én.

Berberszki s. k.,
polgármester.

277—1921. szám.

570

Hirdetmény.

Tamásfalva község tulajdonát képező 4 db kiselejtezt tenyészbika folyó évi március hó 23-án délelőtt 9 órákor a község házán nyilvános árverésen el fog adatni.

Tamásfalva, 1921 március 22.

Előjáróság.

Eladó egy barokkstilű ebédlő,

mely áll egy diszes kredencből, pohárszekrényből, egy diszes diványból, egy ebédlőasztalból, 6 borszékéből és egy teasztalból, majolika-táblával.

501

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Birtokeladás!

Magyarpadé község határában levő (Adával szemben) 260 holdas birtokomat fundus-instruktussal együtt szabad kézből eladom.

Ifj. Gerber Nándor sörgyáros
Stari Becsej. 552

Azonnal szállít ab raktár
Veliki Becskerek 401

kékkő

la garantált 98%
kg-ként K 27—
hordóvételnél 100 kg-on felül K 25—

a Torontali Agrárbank R.-T.
Veliki Becskerek. Telefon 2—42.

200 korona

100 kg nagyon szép
darabos mész.

150 korona

100 kg poros mész,
építési célokra megfelelő.

Beosini portlandcement raktáron!

Özv. Guttman Jakabné és Fiai Vel. Becskerek

Kitünő minőségű új jutazsákok

Igen előnyös árban kaphatók

572

Kamlós és Székely cégnél Vel. Becskerek. Telefon 221-222.

Porcellán

12 mély,
12 lapos,
12 kis tányér és
12 db pohár

ára
K 1000

Szállítja bárhová az összeg előleges
beküldése ellenében a 400

TORONTÁLI AGRÁRBANKR.-T.
VELIKI BECSKEREK. TELEFON 2-42.

Erdélyi minőségű deszka

minden méretben

Fűrészt épületfa

14 méter hosszig minden mennyi-
ségben, mindennemű tűzifa vagon-
télékekben, vidékre is, azonnali
szállításra kapható 565

Herczog László fakereskedőnél
Subotica, Zombori-ut. Telefon 197.

Idényértesítés!

FRANK LAJOS uri- és nőruhaárúháza

VEL. BECSKEREK. Telefon 141.

Értesitem t. vevőimet, hogy megérkeztek kül-
földön beszerzett áruim s míg a készlet tart,
nagy választékban kaphatók jutányos árral:
kész férfi- és gyermekruhák, felöltők,
ragiánok. Eredeti modellkülönlegességek:
női felöltők, costumok és leányruhákban.

Háboru előtti minőségű angol gyapjuszövetek-
ből mérték után, elsőrangú kivitelben készülnek

férfi ruhák és nőfelöltők!

Jutányos, szabott árak!

568

Özvegy urinő

három, feltétlen urileányt
lakás és esetleg kosztra

elvállalna 569

Piking, ügynök.

Malomnagyobbítás végett
eladó 70 HP 559

Diesel-motor

(Benz-gyártmány). A motor
üzemben megtekinthető.

SZPAJITY LYUBOMIR,
Sztari Becsej, Bácska. 559

Prima fehér 518

darabos mész

Pécsi daraszén, téglá-
gyárak részére igen alkalmas
Portlandcement

Bükkfaszén, darabos erdei
Kovácsszén, kétszer mosott
kapható azonnali szállításra

Kemény Árpád
és Társánál

Vel. Becskerek.

Telefon 187.

Szenzáció Becskereken!

Mindennemű kézműáru úgy urak, mint hölgyek
számára:

Trebits Cipót

rőfőskereskedése, nagyban és kicsinyben.

Fő-utca, Liptay-féle ház,

Daun üzlettel szemben.

536

Mész és cement

vagontételekben minden állomásra franko,
legelősebb napiárban azonnal szállít

Sugár és Stein

445 Debeljača. Telefon 20

6 lóerős, fekvő 557

benzinmotor

üzemképes állapotban
eladó. Cim:

Szeccsödy István
Vrsac, Csukurmala u. 9. sz.

Шпециалитет Чоколад- Бонбон „Царан“

Творница бонбона, десерта,
чоколаде, кекса и бисквита
у Велики Бечкерек у

Spezialität Schokolad- Bonbon „Czaran“

Kanditen, Dessert-,
Schokolade-, Keks-
und Biskuitfabrik ::

Tvornica bonbona,
desserta, čokolade,
keksa i biskvita ::

Veliki Bečkerék.

„Царан“
чоколад-бонбон
шпециалитет

Само са крстом
означена чоколада-
бонбони су извршни.
Сва друга је по-
дражавање.

Nur mit dem
Kreuz bezeichnete
Schokolad-Bonbons sind
die echten. Alle
anderen sind Nach-
ahmungen.

„Czaran“
Schokolad-Bonbon
Spezialität

Kapható minden fűszer- és csemegekereskedésben.

529